

Gregor Škrlič

Poročilo s strokovnega usposabljanja z naslovom Uporaba prilagojenih gradiv v šolskih knjižnicah

V petek, 25. 1. 2019, je v prostorih Centra IRIS v Ljubljani potekalo strokovno usposabljanje z naslovom Uporaba prilagojenih gradiv v šolskih knjižnicah. Najprej je mag. Nina Čelesnik Kozamernik predavala o skotopičnem sindromu, podala nekaj informacij o ustanoviteljici in o kliniki v Sloveniji ter na kratko razložila potek testiranja. Udeležencem je prikazala vizualne znake, simptome, težave ter s kratkim videoposnetkom prikazala izkušnje in napredek pri branju deklice (pred uporabo pripomočkov za branje in z njihovo uporabo). Janja Hrastovšek je v predavanju Bralno napisovalne motnje govorila o delu z uporabniki dislektiki. Predstavila je teoretične osnove ter jih podkrepila s praktičnimi izkušnjami in materiali. Udeleženci so sodelovali tudi pri vajah, kjer so začutili stisko osebe, ki ima določeno težavo z branjem, pisanjem (udeleženci so preizkusili, kako funkcionalnost branja in pisanja ter motnje zaznavanja časa vplivajo tudi na samozavest posameznika). Peter Rot je predstavil avdiodeskripcijo kot možnost dostopa do kulturnih in drugih vsebin, osebam s slepoto in slabovidnostjo kot tudi vsem pre-

ostalim. Predstavil je dva različna načina, kako lahko izvajamo avdiodeskripcijo (na mestu dogodka – gre za neposredno opisovanje vsebin uporabniku – ter oddaljena avdiodeskripcija, pri kateri posameznik informacije prejme s pomočjo uporabe tehnologije). Udeležencem je razložil še druge podrobnosti v povezavi z avdiodeskripcijo (slišnost glasu, komu in kaj opisujemo itd.). Nato je navzoče razdelil v tri

skupine; vsaka je morala pripraviti opis oz. avdiodeskripcijo določenega prostora. Zatem je Sara Češarek predstavila bralne pripomočke, njihovo uporabnost in delo z njimi. Različne pripomočke so udeleženci lahko preverili in uporabili, nato pa so v specialni učilnici preizkusili tudi namizne elektronske lupe (predsta-

vitev programske opreme za povečanje slike ter uporabnih programskih paketov – Daisy in drugi bralniki).

Nato je knjižničarka Nina Schmidt predstavila pravljico tipanko, ki se razprostira čez celotno stopnišče in po hodnikih (mimoidoči lahko slišijo, tipajo in si predstavljajo naravo in vsebino pravljice). Potem jih je odpeljala v knjižnico, kjer je predstavila svoje delo in gradiva. Knjižničarka za lažje učenje uporabnikov s posebnimi potrebami izdeluje knjige tipanke, taktilno gradivo, škatle za pravljice, uporablja bralnike, računalniške tablice, brajico itd. Udeleženci so si ogledali tudi knjige s povečanim tiskom, knjige v brajici kot tudi prilagojene učbenike. Na usposabljanju je bilo mogoče pridobiti osnovne informacije o različnosti bralno-napisovalnih težav, katerih vzrok so okvare vidne funkcije, motnje vidnega zaznavanja. Udeleženci so se seznanili z načini uporabe prilagojenih gradiv v šolskih knjižnicah glede na vrsto bralno-napisovalnih težav ter tudi praktično preizkusili pripomočke in gradivo. ●